

BOSCH BELANG
Onafhankelijke raadsgroepering 1923

Memo; voor de commissie MO

Onderwerp; Raadsinformatiebrief “Jaarverslag Leerplicht 2011-2012”

Geachte collega's,

“Meer Bossche leerlingen die verzuimen” kopte het Brabants Dagblad, 11 december jl. Vervolgens lezen we in het Brabants Dagblad dat de hogere verzuim aantallen die zijn opgetekend een gevolg zijn van de betere verzuim aanpak. We lezen de volgende tekst vanuit het commentaar van de portefeuillehouder opgetekend:

“Onderwijs wethouder Ruud Schouten (GroenLinks) schrijft dat het 'afgelopen jaar scholen meer verzuim hebben gemeld'. Ook nam het aantal bemiddelingen toe met leerlingen die niet naar school kwamen. Het is volgens Schouten niet zo dat jongeren steeds meer verzuimen, maar door de samenwerking met de scholen wordt het eerder en beter gemeld. 'Daardoor kunnen we ook eerder ingrijpen. We zetten niet alleen in op controle en handhaving, maar ook op hulpverlening, motivatie en talentontwikkeling', aldus Schouten. Hij is blij met de aanpak van het Bossche leerlingenverzuim, volgens hem levert het resultaat op.”

De vorige portefeuillehouder rapporteerde in het Jaarverslag Leerplicht 2008-2009 het volgende:

“Het aantal meldingen is fors gestegen ten opzichte van vorig schooljaar. We hebben in schooljaar 2008-2009 1533 meldingen ontvangen, terwijl er dat in schooljaar 2007-2008 758 waren. Ook het aantal gemelde leerlingen is fors gestegen, van 532 in schooljaar 2007-2008 naar 947 in schooljaar 2008-2009. Dit betekent niet dat meer leerlingen spijbelen in 's-Hertogenbosch: er zijn meer meldingen van verzuim bij Leerplicht binnengekomen dankzij het verbeterde meldgedrag van scholen. Hier hebben de leerplichtambtenaren intensief aan gewerkt met scholen.”

De afgelopen vier jaar zien we de volgende cijfers als het gaat om relatief verzuim:

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Relatief verzuim (*)	1204/947	888/723	821/734	1164/984

(*) Eerste cijfer betreft meldingen en het twee cijfer betreft het aantal leerlingen.

Relatief verzuim is geen onschuldige kwestie. In het jaarverslag leerplicht 2010-2011 lezen we het volgende;

“Wat is relatief verzuim?”

Van relatief schoolverzuim is sprake als een ingeschreven leerling zonder geldige redenen les- of praktijktijd verzuimt. Scholen zijn verplicht dit verzuim te melden (via het Verzuimloket) bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling-. Relatief schoolverzuim valt uiteen in:

- signaalverzuim
- luxe verzuim

Signaalverzuim

Signaalverzuim is de ongeoorloofde afwezigheid die zich uit in spijbelgedrag en/of regelmatig te laat komen. Sinds vorig schooljaar geldt, dat alle scholen voor voortgezet onderwijs verzuim digitaal moeten melden bij het landelijke Verzuimloket van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Dit is verplicht bij verzuim vanaf zestien uur in een periode van vier weken. Daarnaast heeft leerplicht 's-Hertogenbosch afspraken gemaakt met scholen over melding van bijvoorbeeld te laat komen en lichtere mate van verzuim. DUO stuurt de melding vervolgens door naar de leerplichtambtenaar van de betreffende gemeente.

Het gaat vaak om leerlingen met achterliggende problematiek, zoals:

- schoolinhoudelijke problemen (onjuiste schoolkeuze, niet passende opleidingsrichting etc.);
- psychosociale problemen (faalangst, geringe weerbaarheid, sociale vaardigheden en psychische problemen zoals depressie);
- drugs-, alcohol-, computer- en overige verslavingen;
- onstabiele gezinssituatie (scheiding ouders, mishandeling, verwaarlozing);
- het ontbreken van motivatie /geen zin meer hebben in school (door verschillende oorzaken);
- slachtoffer van loverboys.

Luxeverzuim

Luxeverzuim houdt in dat een leerplichtige leerling zonder toestemming van de schooldirectie of de leerplichtambtenaar buiten de schoolvakantie afwezig is, vaak met vakantie als oorzaak. De ouders worden doorgaans verantwoordelijk gesteld voor dit verzuim.”

Relatief verzuim de voorbode voor voortijdig schoolverlaten

Eén van de voortekenen van voortijdig schoolverlaten is relatief schoolverzuim, zo kunnen we lezen in de Jaarverslagen Leerplicht van de afgelopen jaren. Als we jaarverslagen doornemen moeten we vaststellen dat er geen harde eenduidige cijfers gegeven worden in de jaarverslagen 2010-2011 en 2011-2012. In de jaarverslagen 2008-2009 en 2009-2010 komen we het aantal van voortijdige schoolverlaters tegen van 1363 en 1282. Voortijdig schoolverlaters zijn zij die de school verlaten zonder startkwalificatie. Het aantal ligt in lijn met de grote hoeveelheid relatieve schoolverlaters.

Waarom wordt er niet ingegrepen?

De bewering dat de betere aanpak van de laatste jaren geleid heeft tot de hogere score aan verzuim aanmeldingen bevreemd. Want reeds in het jaarverslag over 2008-2009 wordt gerefereerd aan de betere verzuimaanpak en ook de jaren daarop. Keer op keer mochten we lezen in de jaarverslagen leerplicht dat er beter en nog beter, en slimmer en nog slimmer werk wordt gemaakt van het tegengaan van leerplicht.

En wat doet de gemeente die wettelijk verplicht is de leerplicht te handhaven?

Het aantal voortijdig schoolverlaters en zij die regelmatig verzuimen naar school te gaan is in 's-Hertogenbosch massaal te nemen. Enkele duizenden die de afgelopen jaren het bijna of definitief voor gezien houden als het om hun opleiding gaat.

De gemeente die de wettelijke plicht heeft daar antwoord op te geven laat het afweten. Uit de jaarverslagen leerplicht valt op te tekenen dat de gemeente doet wat ze moet doen conform de bureaucratische spelregels. In de afgelopen twee jaar waren er 734 respectievelijk 984 leerlingen die regelmatig verzuimde om naar school te gaan.

Met meer dan 600 (jaarverslag 2011-2012) van de jongeren vinden zogenaamde waarschuwingsgesprekken plaats, op school of op het stadskantoor. Waar dat vervolgens toe leidt is niet uit het jaarverslag op te maken. Van de 900 jongeren die regelmatig de gang naar school niet zagen zitten kregen er 75 een proces verbaal in het schooljaar 2011-2012. Veel of weinig, een adequate maatregel of niet daar valt weinig over te zeggen. Opvallend, nee hoogst bevreemdend is wel dat er van die 984 jongeren die het regelmatig lieten afweten maar 16 huisbezoek kregen. We leiden daar onder meer uit af dat huisbezoek, ouders aanspreken en confronteren geen gangbare

aanpak is. Illustratief: wel proces verbaal uitschrijven 75 keer in 2011-2012 maar de ouders daar niet mee confronteren. Kan het nog makkelijker en onmachtiger!

Hoe is het mogelijk?

Hoe is het mogelijk dat bij een verschijnsel als afhaken op school zo bepalend voor de toekomst van de betreffende jongeren een huisbezoek te veel van het goede is?

Vragen aan de collega's?

1. Deelt u onze mening dat het niet goed gaat met het handhaven van de leerplicht?
2. Bent u met ons van mening dat het toch vanzelfsprekend zou moeten zijn dat een huisbezoek vast onderdeel zou moeten uitmaken van de werkwijze van de handhavers van de leerplicht?

Hoogachtend,

Jolanda Lensen Stadspartij Knillis
Frans van Valkenburg Bosch Belang
Peter van Gerven, L H&R